

РЕСУРСНА ПОЛІТИКА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЙОГО КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

***ЛИТВИНОВ А.І., ПРОФЕСОР,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***

Концепція ресурсної політики не набула поки що широкого поширення в управлінні сільськогосподарськими підприємствами та в системі забезпечення їх конкурентоспроможності. Разом із тим, питання що відносяться до сфери ресурсної політики є для підприємства визначальними, незалежно від того, чи визнає дану концепцію його менеджмент. Це твердження засновується на тому, що від спроможності підприємства залучати необхідні для ведення своєї діяльності ресурси при прийнятному рівні витрат залежить його існування. При цьому, характерний для галузі високий рівень конкуренції між аграрними виробниками при реалізації власної продукції значно обмежує можливості підвищення цін на неї. Також цьому сприяє однорідний характер та стандартизація сільськогосподарської продукції. Її окремі види залишаються незмінними протягом сторіч. В таких умовах конкурентні переваги сільськогосподарського підприємства, його перспективи успішного функціонування в довгостроковій перспективі значною мірою визначаються рівнем витрат, понесених на виробництво. Рівень витрат, у свою чергу, визначається тим, наскільки ефективно сформовано ресурсну політику. А отже, повертаємось до того, що питання ресурсної політики для підприємства є ключовими.

Термін «ресурсна політика» набув широкого поширення у банківській сфері (про це, наприклад, у [1]). Разом із тим, в аграрному секторі більшого поширення набула інша категорія: «ресурсний потенціал». Вона використовується в контексті управління ним, його використання, ефективності тощо, про що, зокрема, зазначає В.І. Мацибора [2]. Не піддаючи сумніву обґрунтованість використання категорії «ресурсний потенціал», відзначимо, що в умовах повернення до природного, ринкового укладу економіки, підхід до ресурсів не лише як до потенціалу, але і як до політики вважається достатньо обґрунтованим.

Зазначене, серед іншого, ґрунтується на тому, що підхід до ресурсного потенціалу підприємства лише з точки зору його ефективного використання є обмеженим та не дозволяє забезпечити

використання ресурсів у найкращий спосіб в аспекті цілей, що стоять перед підприємством.

Разом із тим, концепція ресурсної політики дозволяє забезпечити це і узгодити питання ефективного залучення та використання ресурсів із цілями підприємства та обмеженнями, що накладаються відповідно до вимог збереження навколишнього середовища та соціально-економічного розвитку територій.

В силу своєї значущості питання ресурсного забезпечення аграрного сектору, ресурсного потенціалу та його використання посідають важливе місце в працях О.І. Гуторова [4], В.С. Шебанігіна [4], В.Й. Шияна [5], інших видатних економістів. Про проблеми формування фінансових ресурсів повідомляють С.М. Ксьондз та О.В. Сапригіна [6]. Концепція необхідності ефективного використання наявних ресурсів, що червоною ниткою проходить скрізь їх праці, є безсумнівною. Разом із тим, існує комплекс проблем, пов'язаних із достовірною оцінкою як самих ресурсів, так і ефективності їх використання.

Концепції ресурсної політики одержали більш широкого поширення у банківській сфері. Ці концепції також зазнали певного розвитку у сфері державного управління. Аналогічну ситуацію можна простежити також і у сфері фінансів. Спочатку вони виникають в контексті держави і, відповідно, державних фінансів. Але їх універсальний характер та широкі можливості застосування фінансових інструментів стали причиною розповсюдження фінансових підходів, їх масштабування до рівня галузей, підприємств та навіть домогосподарств.

Запропонована до використання в системі забезпечення конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств концепція ресурсної політики передбачає неоднозначний характер і проблем, що стоять перед підприємством, і підходів до їх вирішення. Безпосередньо під ресурсною політикою пропонується розуміти сукупність передбачених дій по управлінню ресурсним потенціалом підприємства, спрямованих на досягнення встановлених перед ним цілей відповідно до конкретних умов функціонування підприємства. Тобто, своєрідне зведення правил або сценаріїв поведінки в тій чи іншій ситуації. Особливо слід звернути увагу на той момент, що ресурсна політика хоча і може бути оформленою у вигляді окремого документу, проте вимагає постійного підлаштування, адаптації до змін умов функціонування підприємства, до мінливої ринкової ситуації, до можливих змін цілей підприємства,

У такий спосіб ресурсна політика виступає і як зведення правил, і як рекурсивний бізнес-процес. При цьому, в ієрархії бізнес-процесів підприємства процеси, спрямовані на реалізацію ресурсної політики виконують допоміжну або обслуговуючу роль.

Література.

1. Рудь І.Ю. Сучасний стан та перспективи розвитку ресурсної бази комерційних банків України / І.Ю. Рудь, О.С. Маташнюк // Інноваційна економіка, 2013. – № 1. – С. 228-230.

2. Мацибора В.І. Ефективність використання ресурсного потенціалу сільськогосподарських підприємств / В.І. Мацибора // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Економіка, аграрний менеджмент, бізнес, 2014. – № 200 (2). – С. 176-182.

3. Гуторов О.І. Оцінка земель і ресурсного потенціалу в сільському господарстві: теоретичні та практичні підходи / О.І. Гуторов, І.О. Шарко. – Харків : ХНАУ, 2012. – 254 с.

4. Шебанін В.С. Системне оновлення і розвиток матеріально-ресурсного потенціалу сільського господарства (організаційно-економічні аспекти) / В.С. Шебанін. – К. : ННЦ ІАЕ, 2005. – 276 с.

5. Шиян В.Й. Формування витрат і доходів на землях різної якості / Під ред. В.Й. Шияна. – Харків : ХДАУ ім. В.В. Докучаєва, 2000. – 122 с.

6. Ксьондз С.М. Проблеми формування фінансових ресурсів підприємств / С.М. Ксьондз, О.В. Сапригіна // Економіка і суспільство, 2017. – № 10. – С. 611-615.

ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ДЛЯ ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ

***РИЖИКОВА Н.І., Д.Е.Н., ДОЦЕНТ,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***

На інвестиційному ринку велику роль відіграє фінансування, яке забезпечує перерозподіл коштів серед учасників для формування активів і отримання прибутку від їх використання.

Джерелами венчурного капіталу можуть бути:

- вільні фінансові ресурси пенсійних, благодійних фондів;
- державні структури;
- корпоративний венчурний капітал;
- приватні інвестори;